

Sarajevo, 27.08.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.08.2018.- 24.08.2018.

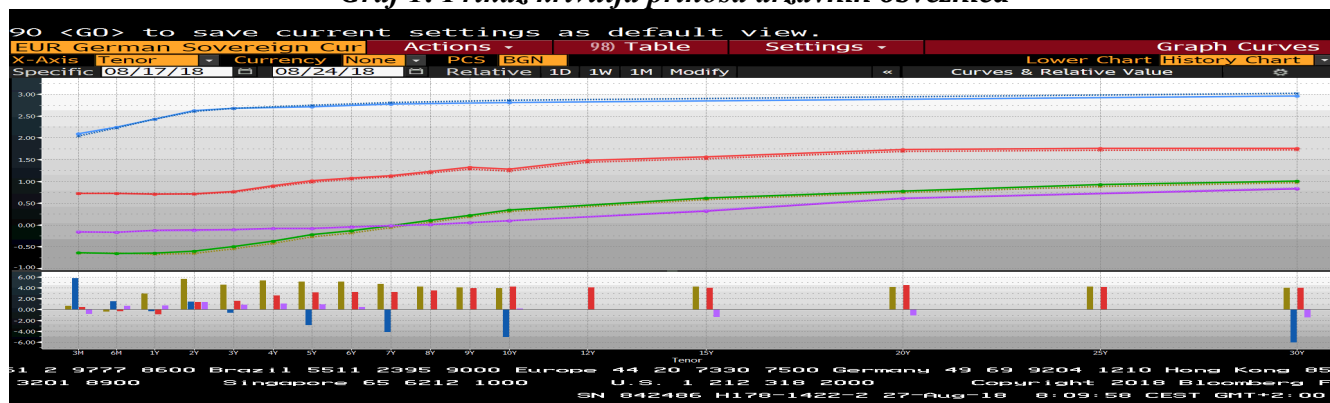
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	17.8.18	-	24.8.18		17.8.18	-	24.8.18		17.8.18	-	24.8.18		17.8.18	-	24.8.18	
2 godine	-0,65	-	-0,60	↗	2,61	-	2,62	↗	0,71	-	0,72	↗	-0,13	-	-0,11	↗
5 godina	-0,27	-	-0,22	↗	2,74	-	2,71	↘	0,99	-	1,02	↗	-0,08	-	-0,07	↗
10 godina	0,31	-	0,35	↗	2,86	-	2,81	↘	1,24	-	1,28	↗	0,10	-	0,10	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	17.8.18	-	24.8.18	
3 mjeseca	-0,616	-	-0,606	↗
6 mjeseci	-0,650	-	-0,654	↘
1 godina	-0,642	-	-0,607	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.08.2018. godine (pune linije) i 17.08.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi europskih obveznica su tijekom proteklog tjedna uglavnom bilježili rast, koji je kod snažnijih europskih zemalja više bio izražen kod obveznica kratkog i srednjeg roka dospelja. Izuzetak su zabilježile španjolske obveznice, čiji su prinosi na tjednoj razini zabilježili smanjenje, kao i prinosi dvogodišnjih italijanskih obveznica, koji su na tjednoj razini smanjeni za oko 6 baznih bodova. Krajem prošlog tjedna, italijanski Corriere della Sera objavio je informaciju da je predsjednik SAD Trump u razgovoru s premijerom Vlade Italije Conteom, održanom prije tri tjedna, obećao da će SAD od naredne godine kupovati italijanske obveznice, ali sudionici na financijskim tržištima nisu značajno reagirali na ovu informaciju. Utjecaj na rast prinosa njemačkih obveznica imala je informacija da će Njemačka tijekom naredne godine povećati emisiju obveznica za 10 milijardi EUR u odnosu na tekuću godinu, na razinu do 185 milijardi EUR, kako bi povećala investicije u infrastrukturu, odbranu i obrazovanje. Očekuje se da bi u 2020. godini ukupna emisija njemačkih obveznica mogla iznositi 214 milijardi EUR. Deutsche Bundesbank je u mjesečnom izvješću objavila da očekuje da je vjerojatno da bi njemačko gospodarstvo u dolazećim mjesecima moglo zabilježiti usporenje rasta, koji bi mogao biti slabiji u trećem tromjesečju u usporedbi s prosječnom razinom rasta zabilježenog u prvoj polovici godine, čak iako dođe do slabljenja trgovinskih tenzija. Ukoliko, ipak, dođe do eskalacije ovih odnosa, Deutsche Bundesbank

navodi da bi to moglo značajno negativno utjecati na globalni gospodarski rast. Europska agencija za vrijednosne papire i tržišta (ESMA) je u petak objavila priopćenje o produžetku zabrane prodaje binarnih opcija malim kupcima uvedene u srpnju, a nova zabrana će trajati tri mjeseca počevši od listopada. Ova odluka je donesena nakon što je veliki broj kupaca zabilježio značajne gubitke po osnovi ovih investicija, a također je prijavljen i veliki broj prijavevara po osnovi trgovanja ovim instrumentima. Ovo je prvi put od uvođenja tržišnih pravila MIFID II da ESMA primjenjuje ovakve mjere.

U zapisniku s srpanjske sjednice UV ECB-a, objavljenom tijekom proteklog tjedna, je navedeno da su neizvjesnosti oko budućeg kretanja stope inflacije ublažene, kao i da gospodarstvo eurozone bilježi solidan rast, te da su ostali rizici uravnoteženi i u skladu s lipanjskim prognozama ECB-ovih zvaničnika. Ovaj zapisnik naglašava prisutnost rizika koji proizilaze od pooštrenih trgovinskih odnosa eurozone i drugih zemalja sa SAD.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	LIPANJ	54,5	54,4	54,3
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SRPANJ	-0,7	-1,9	-0,5
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ	LIPANJ	-	2,6%	2,0%
4.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska	SRPANJ	107	105	106
5.	GDP – Njemačka (tromjesečno) – finalno	II tromjesečje	0,5%	0,5%	0,4%
6.	Privatna potrošnja (tromjesečno) – Njemačka	II tromjesečje	0,6%	0,3%	0,5%
7.	Javna potrošnja (tromjesečno) – Njemačka	II tromjesečje	0,6%	0,6%	-0,3%
8.	Domaća tražnja (tromjesečno) – Njemačka	II tromjesečje	0,6%	0,9%	0,4%
9.	Izvoz (tromjesečno) – Njemačka	II tromjesečje	1,4%	0,7%	-0,3%
10.	Uvoz (tromjesečno) – Njemačka	II tromjesečje	1,5%	1,7%	-0,2%
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska	SRPANJ	-	6,5%	6,7%
12.	Indeks industrijske proizvodnje (godišnje) – Austrija	LIPANJ	-	5,0%	6,9%

SAD

Prinosi dvogodišnjih američkih obveznica su povećani za 1 bazni bod, dok su prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica smanjeni za 3, odnosno 5 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Ovim je nastavljen trend smanjenja nagiba američke krive prinosa, koji se nalazi na najnižoj razini od 2007. godine. Nekoliko čimbenika je tijekom proteklog tjedna utjecalo na kretanja na financijskim tržištima SAD, a niti jedan od njih nije odražavao ekonomske fundamente američkog gospodarstva. Početkom proteklog tjedna, predsjednik SAD Trump je ponovo izrazio nezadovoljstvo namjerom Feda da poveća referentnu kamatnu stopu, a pored toga, naveo je i da pojedine zemlje, među kojima je istaknuo Kinu, i dalje manipuliraju svojim valutama. Iako je retorika priopćenja nakon sastanka predstavnika SAD i Kine o uređenju trgovinskih odnosa ove dvije zemlje, koje su zaključno s 24. kolovozom, međusobno povećale tarife na uvoz dobara, bila umirujuća te je navedeno da će se pregovori nastaviti, sudionici na tržištima su procijenili da na ovom sastanku, ipak, nije postignut nikakav konkretan dogovor. Predsjednik Feda Powell je u petak izjavio da će Fed nastaviti s postupnim povećanjem referentne kamatne stope te naveo da američko gospodarstvo bilježi snažan ekonomski rast koji je u drugom tromjesečju iznosio 4,1% na godišnjoj razini, da se inflacija kreće oko ciljane razine od 2%, kao i da je stanje na tržištu rada zadovoljavajuće. Powell je izjavio da trenutačno nema bojazni da bi moglo doći do naglog ubrzanja rasta stope inflacije, što znači da neće doći ni do naglog povećanja referentne kamatne stope. Ovim je Powell jasno potvrdio da komentari predsjednika SAD nemaju utjecaj na politiku koju vodi Fed, iako u svom govoru nije spominjao kritike koje je na račun Feda uputio predsjednik Trump. Tijekom proteklog tjedna nije bilo objavljivanja značajnijih ekonomskih pokazatelja, osim onih koji se odnose na stanje na američkom tržištu nekretnina i koji upućuju na usporeenje rasta ovog sektora. U tom razdoblju je objavljen i zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, u kojem je navedeno da gospodarstvo SAD bilježi snažan ekonomski rast, kao i da je napredak tržišta rada zadovoljavajući, te da se stopa inflacije kreće oko ciljane razine, zbog čega bi dalje postupno povećanje referentne kamatne stope bilo adekvatna mjera. U ovom zapisniku stoji i to da su svi članovi ovog tijela suglasni s tim da narušeni trgovinski odnosi s pojedinim

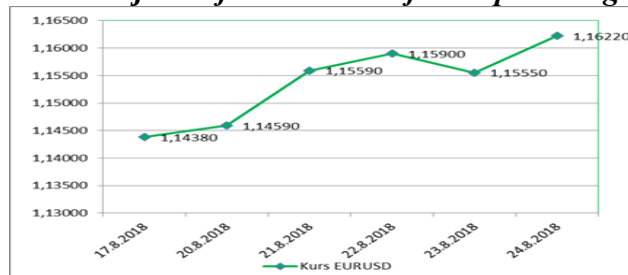
partnerima povećavaju neizvjesnosti. Pojedini članovi FOMC-a su izrazili zabrinutost zbog smanjenja nagiba američke krive prinosa, dok su drugi umanjivali značaj ovog čimbenika.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	SRPANJ	0,4%	-0,7%	-0,6%
2.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	SRPANJ	2,2%	-1,7%	-2,4%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	LIPANJ	0,3%	0,2%	0,4%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18.KOLOVOZ	215.000	210.000	212.000

Tečaj EURUSD je tijekom proteklog tjedna povećan s razine od 1,1438 na razinu od 1,1622.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Kućanstva u Velikoj Britaniji su najoptimističnija vezano za financije od početka 2015. godine, što je rezultat smanjenja nezaposlenosti, iako pristup Brexitu kao i neizvjesnost oko inflacije čine građane više zabrinutim za budućnost. IHS Markit je proteklog tjedna objavio mjesečni financijski indeks kućanstva za kolovoz, koji je zabilježio drugu najveću razinu od momenta kada je uveden, odnosno u posljednjih devet godina. Međutim, pesimizam kućanstava vezano za financije za narednih 12 mjeseci je bio najveći od ožujka 2017. godine, kada su započeti pregovori oko Brexita. Uz nešto manje od sedam mjeseci, koliko je ostalo da Velika Britanija napusti EU, London i Brisel još uvijek nemaju zajednički stav oko budućih trgovinskih odnosa, što pojačava tenzije da sporazum neće biti postignut.

Konačan rok za postizanje sporazuma između Velike Britanije i EU je pomjeren za četiri tjedna, usljed zabrinutosti da bi članovi Konzervativne partije mogli da se suprostave sporazumu koji premijerka May nastoji da postigne. Novi konačan rok za postizanje sporazuma sada je pomjeren za sredinu studenoga, kako je navedeno u časopisu UK Telegraph.

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, nakon što su tehnički dokumenti vezano za nepostizanje sporazuma o Brexitu postali dostupni kompanijama. Ovakve okolnosti pojačale su neizvjesnosti oko postizanja sporazuma.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	KOLOVOZ	-	1,1%	1,4%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	SRPANJ	-2,0	-2,9	3,3
3.	Kreditni za kupovinu kuća	SRPANJ	40.650	39.584	40.330

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,89721 na razinu od 0,90447 dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2747 na razinu od 1,2846.

JAPAN

Analitičari smatraju da BoJ mnogo više odgovara veći pad cijena dionica u zemlji, što je možda znak da je BoJ započela djelovanje na tržištu koje je opisano kao “potajno usporenje” masivnih monetarnih olakšica. BoJ se uzdržala od kupovine dionica dva dana u ovom tjednu, nakon što je Topix indeks smanjen za više od 0,4% u jednom danu, što je odstupanje od ranijeg obrasca kada je kupovala ETF-ove na dnevnoj razini kada indeks bude smanjen za 0,2%. BoJ je već napravila i presedan u sličnim aktivnostima na burzi, nakon što je prošlog mjeseca priopćila da bi mogla biti fleksibilnija kada je u pitanju otkup aktive.

Novinska agencija Kyodo je objavila vijest da Japan i Kina diskutiraju o mogućem produženju bilateralnog aranžmana valutnog svopa u vrijednosti od oko 3 bilijuna JPY. Ove dvije zemlje su već imale manji svop sporazum koji je istekao u rujnu 2013. godine usljed tenzija oko teritorijalnog spora ove dvije države. Bilateralni valutni svop je originalno uveden u ožujku 2002. godine kao dio valutne linije pod nazivom Chiang Mai, inicijative koja je uvedena kao odgovor na azijsku krizu s kraja 90-ih godina XX stoljeća.

U intervjuu za Reuters bivši član MPC BoJ Ishida je izjavio da će MPC BoJ svoje odluke vjerojatno učiniti fleksibilnijim, čak i prije nego se dostigne inflatorni cilj. Također, on je dodao da je ciljanje inflacije mehanizam da se dostigne mandat BoJ koji je zakonom određen, a koji je usmjeren ka stabilizaciji cijena i zdravom ekonomskom razvoju. Pored toga, Ishida smatra da BoJ vjerojatno neće žuriti s pokušajima da krivu prinosa učini strmijom još neko vrijeme, ali je izvjesno da će to pokušati da učini u momentu kada se tržište stabilizira.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

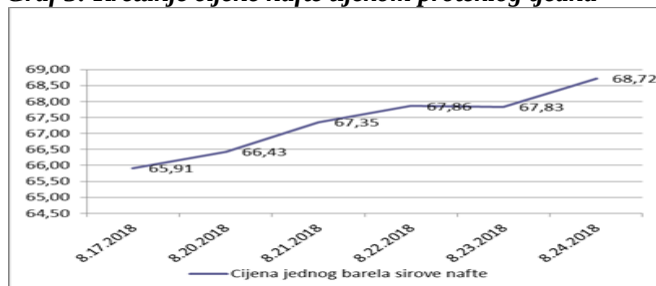
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F LIPANJ	-	13,1%	13,0%
2.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) LIPANJ	-0,8%	-0,8%	0,1%
3.	PMI prerađivački sektor P KOLOVOZ	-	52,5	52,3
4.	Vodeći indkes F LIPANJ	-	104,7	105,2
5.	Koicidirajući indeks F LIPANJ	-	116,4	116,3
6.	Inflacija (G/G) SRPANJ	1,0%	0,9%	0,7%
7.	Temljena inflacija (G/G) SRPANJ	0,9%	0,8%	0,8%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s 126,40 na razinu od 129,29. JPY je deprecirao u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 110,50 na razinu od 111,24.

NAFTA I ZLATO

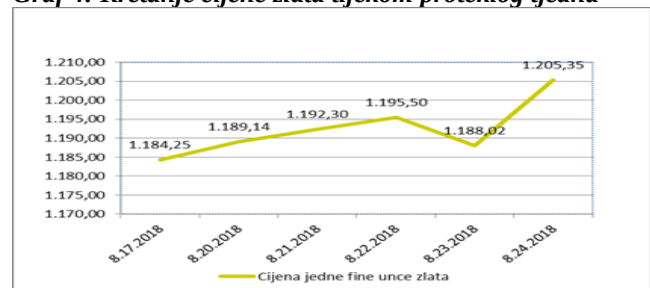
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 65,91 USD (57,62 EUR). Cijena nafte je početkom i sredinom proteklog tjedna bilježila rast koji je bio potaknut deprecijacijom USD u odnosu na EUR i druge valute, što pogoduje kupcima ovog energenta koji ove transakcije financiraju iz drugih valuta. Zabrinutost investitora da će tijekom studenoga doći do značajnog smanjenja ponude nafte, zbog obnavljanja sankcija Iranu, je, također, potakla rast cijene ovog energenta, kao i objavljivanje informacija o snažnom smanjenju američkih zaliha nafte za 5,8 milijuna barela na tjednoj razini. Sudionici na tržištu nafte su krajem proteklog tjedna pažljivo pratili pregovore o trgovinskim odnosima SAD i Kine, koje su međusobno značajno povećale tarife na uvoz dobara, ali oni nisu donijeli rješenje aktualnog problema između ove dvije zemlje te je priopćeno da će se pregovori nastaviti drugom prilikom. Navedeno je povećalo zabrinutost investitora zbog pogoršanih trgovinskih odnosa dva najveća svjetska gospodarstva, a pored toga u petak je objavljena informacija o smanjenju broja aktivnih bušotina nafte u SAD, što je doprinijelo rastu tražnje za ovim energentom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,72 USD (59,13 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.184,25 USD (1.035,36 EUR). Cijena ovog plemenitog metala je tijekom proteklog tjedna pratila kretanje tečaja EURUSD te je do polovice proteklog tjedna bilježen njihov rast. Utjecaj na smanjenje vrijednosti američke nacionalne valute imale su izjave predsjednika SAD Trumpa, koji je ponovo kritizirao namjeru Fed-a da nastavi s povećanjem referentne kamatne stope te optužio pojedine zemlje, poput Kine, da manipuliraju svojim valutama. Doprinos rastu tražnje za zlatom dalo je i objavljivanje zapisnika s posljednjih sjednica FOMC-a i UV ECB, prema kojima je evidentno da su kreatori monetarnih politika SAD i eurozone zabrinuti zbog učinaka koje bi pooštrenje trgovinskih odnosa SAD prema trgovinskim partnerima moglo imati na njihova gospodarstva. U četvrtak je cijena zlata zabilježila korekciju naniže. Tijekom trgovanja u petak cijena jedne fine unce zlata je zabilježila snažan rast, pod utjecajem činjenice da američki i kineski pregovarači nisu postigli konkretan dogovor, ali i govora predsjednika Fed-a Powella u kojem je signalizirao da Fed neće agresivno povećavati referentnu kamatnu stopu jer nema bojazni od naglog rasta stope inflacije. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.205,35 USD (1.037,35 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.